DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI

11. Sınıf · Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi · 1. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

İnsan ve Kader: Kavramların Birbiriyle İlişkisi

DKAB.11.1.1. Kader ve kaderle ilgili kavramları yapılandırabilme.

HATIRLAYALIM

- Kader; Allah'ın evrendeki her şeyi bir ölçü, düzen ve yasaya göre takdir etmesidir; kaza ise takdir edilen olayların zamanı gelince gerçekleşmesidir.
- İnsanın cüzi iradesi ve aklı, onu eylemlerinden sorumlu kılar; sorumluluktan kaçmak için kader mazeret olarak gösterilemez.
- Tevekkül; hedefe ulaşmak için gereken tüm meşru sebepleri yerine getirip gayret ettikten sonra neticeyi Allah'a bırakıp O'na güvenmektir.

1 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki kaderle ilgili temel kavramları sağ sütundaki tanımlarıyla eşleştiriniz.

1	2	3	4
1. Külli İrade	2. Cüzi İrade	3. Tevekkül	4. Ecel & Ömür
Mutlak irade	Sorumlu seçim	Tedbir ve güven	Takdir edilen süre

- ☐ 1. Külli irade
- ☐ 2. Cüzi irade
- ☐ 3. Tevekkül
- ☐ 4. Ecel

a) Her canlı için takdir edilen ömür süresinin son bulması

b) İnsana verilen, seçim yapabilme gücünü ifade eden sınırlı irade

c) Allah'ın sonsuz, sınırsız ve her şeyi kuşatan mutlak iradesi

d) Tüm tedbirleri alıp çalıştıktan sonra sonucu Allah'a bırakmak

2 KISA CEVAP

Görseldeki evrensel yasa kartına göre, yer çekimi ve gezegenlerin yörünge hareketleri hangi yasa grubuna girer?

EVRENDEKİ ÖLÇÜ VE YASALAR (SÜNNETULLAH)

Fiziksel Yasalar	Biyolojik Yasalar	Toplumsal Yasalar
Madde ve Enerji	Canlılar ve Hayat	Adalet ve Ahlak

_____

_____

3 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

'Tedbir kuldan, takdir Allah'tan' sözünün tevekkül anlayışıyla ilişkisini bir cümleyle açıklayınız.

_____

_____

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki kader ve sorumluluk ilişkisi şemasına göre, tarlasına tohum ekmeyip kuraklığı bahane ederek 'Kaderim buymuş' diyen birinin tutumuyla ilgili hangisi doğrudur?

İNSAN İRADESİ VE SORUMLULUK DÖNGÜSÜ

Akıl & Cüzi İrade	Eylem & Çaba	Sonuç & Mesuliyet
Özgür Tercih Emek Verme	Meşru Çalışma Tedbir Alma	Kişisel Sorumluluk Tevekkül Bilinci

(A) Cüzi iradesiyle gereken emeği vermediği için sorumluluğu kadere yüklemesi hatalıdır.

(B) Doğru bir tevekkül sergileyerek ilahi takdire rıza göstermiştir.

(C) Külli irade karşısında insanın hiçbir çaba göstermesine gerek olmadığını ispatlamıştır.

(D) Doğa olaylarının insan iradesiyle hiçbir bağlantısının olmadığını savunmuştur.

5 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Kader ve insan ilişkisine dair ifadeleri Doğru (D) veya Yanlış (Y) olarak işaretleyiniz.

DOĞRU TEVEKKÜL ANLAYIŞI DENGESİ

1. Kanat: Tedbir & Gayret	2. Kanat: Teslimiyet & Dua
Çalışma, emek, önlem Cüzi iradeyi kullanma	Sonucu Allah'a bırakma Huzur ve rıza hali

	D	Y
İnsan akıl ve özgür iradeye sahip olduğu için eylemlerinden ahlaken sorumludur.	☐	☐
Rızık Allah'tan olduğu için insanın çalışıp gayret göstermesine gerek yoktur.	☐	☐
Biyolojik yasalar canlıların doğması, beslenmesi ve üremesini düzenleyen ilkelerdir.	☐	☐
Sağlığını korumayıp hastalanan birinin bunu yalnızca kaderle açıklaması doğru bir tutumdur.	☐	☐

6 KISA CEVAP

Allah'ın evrendeki her şeyi bir ölçü, düzen ve plana göre belirlemesine ne ad verilir?

_____

_____

7 TABLOYU TAMAMLA

Tabloda verilen kaderle ilgili kavramları, insanın sorumluluğunu ve kaderle ilişkisini inceleyerek boş hücreleri tamamlayınız.

Kavram	İnsanın Sorumluluğu	Kaderle İlişkisi
Emek ve Rızık	Helal kazanç için dürüstçe çalışmak	Rızkı takdir eden Allah, gayreti kulun iradesine bağlamıştır
Sağlık ve Hastalık		Ömür takdirdir fakat sağlığı korumak iradeye bırakılmıştır
Başarı ve Başarısızlık	Azimle çalışıp planlı gayret göstermek	
Tevekkül ve Tedbir		Tembellik ve tedbirsizlik tevekkül olarak adlandırılamaz

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki kavram şemasında soru işareti (?) ile gösterilen, 'toplumların huzuru, adaleti ve ahlaki sürekliliğini düzenleyen ilahi yasalar' hangisidir?

(A) Fiziksel yasalar
(B) Biyolojik yasalar
(C) Toplumsal yasalar
(D) Kozmolojik yasalar

9 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı kutulardaki harflerle şifre kavramı bulunuz.

Kaderde takdir edilen olayların vakti gelince gerçekleşmesi ☐☐☐☐

İnsanın tercih ve seçme yeteneğini sağlayan düşünme kabiliyeti ☐☐☐☐

Toplumların huzuru ve adaleti için geçerli evrensel ilahi ilke ☐☐☐☐☐

Hayat süresinin sona erdiği, ölümün gerçekleştiği an ☐☐☐☐

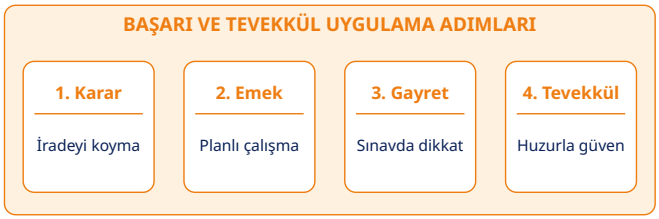
Allah'ın canlılara faydalanmaları için bahşettiği her türlü nimet ☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

10 SIRALAMA

Görseldeki adımları inceleyerek bir öğrencinin sınav sürecindeki doğru tevekkül basamaklarını sıralayınız.

☐ Sınav anında tüm dikkat ve gayretini göstererek soruları çözmesi
☐ Sınav hedefini belirleyip cüzi iradesiyle çalışma kararı alması
☐ Planlı ve disiplinli bir şekilde ders çalışıp emek sarf etmesi
☐ Gösterdiği emeğin ardından sonucu Allah'a havale edip tevekkül etmesi

11 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki ayet meallerini sağ sütundaki evrensel yasalarla eşleştiriniz.

☐ 1. Gece ile gündüzün ardı ardına gelmesinde akıl sahipleri için deliller vardır.
☐ 2. O, insanı aşılanmış bir yumurtadan yarattı.
☐ 3. Onlar yeryüzünde gezip öncekilerin sonunu görmezler mi?
☐ 4. Gökten belirlenmiş bir miktar su indirip onu yeryüzünde depoladık.

a) Toplumsal yasa
b) Genel kader ve düzen ilkesi
c) Fiziksel yasa
d) Biyolojik yasa

12 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Tevekkül, rızık ve ecel konularındaki yargıları Doğru (D) veya Yanlış (Y) olarak işaretleyiniz.

	D	Y
Ecel ve ömür Allah'ın takdiriyle belirlenmiş mutlak sınırlardır.	☐	☐
Tedbir almak kaderi değiştirmeye çalışmak sayıldığı için dinen hoş görülmez.	☐	☐
İyiliği veya kötülüğü seçebilme özelliği insana cüzi irade ile verilmiştir.	☐	☐
Toplumsal yasalar evrensel olmayıp sadece belirli dönemler için geçerlidir.	☐	☐

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.